

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Огнян Симеонов, образователна и научна степен “доктор” по специалност “Социално управление”, научни звания (длъжности) “доцент” и „професор“ по специалност “Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност”

Относно: Дисертационен труд на тема „Българските публични дружества в условията на финансова криза“ с автор Атанас Валериев Делев и научен ръководител доц. д-р Живко Иванов Райков, представен за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научната специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“.

Настоящото становище е изготвено на основание на заповед № 600 на ректора на Югозападния университет от 01.03.2016 г..

Атанас Делев е редовен докторант в катедра „Финанси и отчетност“ при Стопански факултет на Югозападен университет „Неофит Рилски“, Благоевград. Зачислен е на 25.02.2013 г.. Има бакалавърска степен по специалност „Счетоводство и контрол“ от Югозападния университет и магистърска степен по специалност „Счетоводство“ от УНСС.

Дисертационния труд е в обем от 301 стр. и включва увод, две глави с общо 8 параграфа, заключение, резюме на получените резултати, както и библиография, едно приложение и 3 списъка на съкращения, таблици и фигури. В текста на изложението са включени 14 таблици и 24 фигури.

Структурата на дисертационния труд подчертава изследователската насоченост в работата на докторанта. В увода и първата глава „Теоретико-методологически основи на изследването“ се представят неговата цел, задачи, хипотези, основни дефиниции, източници на информация и др., като се поставя основен акцент върху разглеждането на известни модели за оценка на вероятността от настъпване на корпоративни финансови затруднения. На основата на направено проучване се избира статистически метод за конструиране на собствен модел за оценка на вероятността от такива затруднения. Във втората глава „Практико-приложни аспекти на изследването“ е направен преглед на

значенията на двадесет и четири показателя за състоянието на шестдесет публични български дружества за периода 2007-2013 г.. На базата на установените различия в значенията на показателите за финансово стабилните и финансово нестабилните компании е направен опит да бъде изведен модел за прогнозиране на вероятността от настъпване на несъстоятелност. Оценена е способността за прогнозиране на модела.

Докторантът показва достатъчно добри теоретични познания по темата на дисертационния труд, като проучването му за различните модели за прогнозиране на финансови затруднения на компаниите е с дотолкова широк обхват, че според автора на становището представлява принос в български условия. Същевременно, Делев показва умение да идентифицира важни нерешени проблеми, да провежда самостоятелно изследване и на основата на обосновани теоретико-методологически подходи да предлага аргументирани техни решения. Списъкът с използваната литература включва 146 заглавия, от които 2 на нормативни документи и стандарти, 43 на кирилица и 101 на латиница.

Авторът на становището като цяло приема, че претендираните от докторанта приноси са налице, с уточнението, че мнението му за първите два приноса е компромисно. Първият принос се приема поради похвално широкият обхват на проучването на моделите за прогнозиране. Вторият принос се приема поради принципната полезност на подобни проучвания и въпреки несъгласието на автора на становището с тълкуването на стойностите на някои показатели. Така например, съществува емпирично доказана секторна обусловеност на значенията на показателите за ликвидност (което между другото споменава и Делев, позовавайки се на друг автор), която поради извадката, с която се работи в изследването, няма как да бъде отчетена.

Оценявайки постигнатите в дисертационния труд резултати на ниво, което е достатъчно и надхвърля изискуемите за присъждане на образователната и научна степен „доктор“, авторът на становището отбелязва, че в него са налице някои недоизяснени и компромисни решения. Така например, въпреки възприетата комплексна теоретична дефиниция за финансово състояние (понякога финансово и имуществено състояние), на различни места в текста това разбиране се заменя с понятията финансови затруднения (понякога сериозни финансови затруднения), заплахата от несъстоятелност и др.. При установяването на показателите, които се характеризират с различия в стойностите във

финансово стабилните компании в сравнение със стойностите им във финансово затруднените дружества се работи с критерия счетоводен финансов резултат и др.. На много места в текста докторантът говори за статистически значим модел, докато за автора на становището подходящият израз е адекватен модел (който се основава на статистически значими връзки и зависимости). Авторът на становището е длъжен да отбележи, обаче, че поради ограничената си специализирана подготовка в областта на статистиката, не би могъл да даде достатъчно компетентна оценка за коректността на прилагането на използваните статистически методи и тълкуването на техните резултати.

Независимо от посочените и други възможни критични бележки, авторът на становището прави заключението, че докторантът Атанас Валериев Делев притежава достатъчно добра теоретична подготовка по темата на дисертацията, показва умение да идентифицира важни нерешени проблеми на практико-приложно равнище и да провежда самостоятелно изследване, като формулира обосновани и полезни препоръки към практиката. На тези основания предлагам на уважаемото научно жури да гласува за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ на Атанас Валериев Делев за защитата на дисертационен труд на тема „Българските публични дружества в условията на финансова криза“.

Рецензент:

проф. д-р Огнян Симеонов